

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
“МАКСИМ РАЙКОВИЧ”- гр. ДРЯНОВО**

тел.: 0676/7 - 21- 56 Директор, 0676/7 - 41- 50 Счетоводство

УТВЪРЖДАВАМ.....

Уше
Катерина Стефанова/
Директор на СУ „Максим Райкович“
гр. Дряново

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО
НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

за 2022/2023 година

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол №12/12.09.2022 г.) и е утвърдена със Заповед № РД-04-1377/ 14.09.2022 г. на директора на училището.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Габрово.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2022/2023 година в СУ „Максим Райкович“ няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите са записани в друго училище.

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:
 - здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
 - семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
 - за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:

✓ *Нежелание на ученика да учи*

По-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.

✓ *Липса на родителски контрол*

Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци.

Наличие на социални фактори

Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.

✓ *Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище*

Училището не разполага с обратна информация колко реално са родителите със спрени помощи за деца, въпреки ежемесечно подаваните справки.

✓ *Неефективни санкции на ученици* . Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност.

✓ Поради „криворазбрана“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полагащите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

В СУ „Максим Райкович“ – гр. Дряново се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на група ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

В изпълнение на училищната програма, от страна на училището са предприети мерки, както следва:

✓ *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*

- Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.

- Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини.

- Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеење и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.

- Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

✓ *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*

✓ *Работа с учениците*

- Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане.

- Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.

- Включване в дейности Ученическият парламент и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.

- Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.

- Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.

- Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, съвместни инициативи с Регионална библиотека към НЧ „Развитие – 1869“, и НЧ „Дряновска пробуда - 2008“ и др.

- Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС - МВР.

✓ *Работа с родителите*

- Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.

- Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

✓ *Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал*

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.

- Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
- Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
- Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
 - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - брой санкционирани ученици за отсъствия;
 - брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
 - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
- Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
- Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
- Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

- От бюджета на училището.
- Целеви средства за осигуряване на:
 - безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
 - стипендии – ученици след завършване на основно образование;
 - осигуряване на безплатни учебници на учениците.
- От НП на МОН.
- Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

№ ПО РЕД	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИК	СРОК
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.	кл. ръководители, психолог, учители, родители	През учебната година

2.	Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище и намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система в област Габрово.	Директор	През учебната година
3.	Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Класни ръководители	През учебната година
4.	Прилагане на нови подходи в работата с родителите: <ul style="list-style-type: none"> - Участие в дейността на обществения съвет; - Алтернативни родителски срещи; - Съвместни дейности – по паралелки; - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца. 	Класни ръководители	През учебната година
5.	Включване на ученици в риск от отпадане в специфични училищни дейности: <ul style="list-style-type: none"> - за изява на творческия потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично и патриотично възпитание; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравослови житейски избори. 	Психолог, учители, класни ръководители	През учебната година
6.	Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности /СОП/ и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: <ul style="list-style-type: none"> - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностно развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; Подготовка за НВО и ДЗИ; Недопускане на прояви на агресия и тормоз. 	Учители, РЦПППО - Габрово	През учебната година
7.	Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: тържества на класно и училищно	Класни ръководители, психолог	По график през учебната година

	ниво, патронен празник, състезания, „Ден на розовата фланелка“ и др.		
8.	Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното й провеждане.	Класни ръководители, начални учители, учители ЦДУО, преподаватели	През учебната година
9.	Осигуряване на учебници и учебни помагала от училището на ученици от I до XII клас.	Директор	В началото на учебната година.
10.	Осигуряване на безплатен транспорт на пътуващите ученици до навършване на 16 години.	Директор	През учебната година.
11.	Дейности на ученическия парламент в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. по подхода „Връстници обучават връстници“	Училищен психолог, ръководство на ученическия парламент	През учебната година
12.	Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - Работа с ученици с различни обучителни трудности; - Успешно взаимодействие между училището и семейството.	Главни учители, директор	Съгласно плана за квалификация
13.	Изплащане на стипендии при условията и реда на ПМС № 33/15.02.2013 г. за условията за получаване на стипендии от ученици след завършване на основно образование.	ЗДУД	През учебната година
14.	Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отъствия.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 4-то число на месеца
15.	Консултиране на ученици в риск и родителите им относно възможността за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Училищен психолог, класни ръководители	През учебната година
16.	Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
17.	Обхват на ученици, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: -отразяване на движението на	ЗДУД	Учебната 2022/2023 г.

	учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.		
18.	Съвместни дейности с Обществения съвет: провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, Обществен съвет	През учебната година
19.	Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриран на отсъствията на учениците, посещаемост на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
20.	Осигуряване на подкрепа на класните ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „ПС“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Училищен психолог	През учебната година
21.	Уведомяване на институциите /Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“/ за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
22.	Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - Информиране и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - Сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители	При необходимост
23.	Осигуряване на по-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост.	Преподаватели	През учебната година